

Tantárgy neve: Az iskoláztatás problémátörténete	Jellege: kötelező	Kreditek: 4	Tantárgykód: WPED305
Tantárgyfelelős: Nagy Péter Tibor, DSc, egy. tanár	Munkaforma: előadás	Óraszám: N: 30 / L: 12	Értékelés: gyakorlati jegy
A tantárgy oktatásának célja: A hallgató ismerje meg a modern iskolarendszerek kialakulásával és működésével összefüggő alapvető jelenségeket, és tárja fel azok kapcsolódását a társadalom- és oktatástörténeti folyamatokhoz; a már megszerzett ismereteit tudja alkalmazni a jelenkori problémák beazonosítására, és legyen képes a történeti folyamatokba illeszkedő megoldási javaslatok megfogalmazására. A tárgy középpontjában a magyar oktatási rendszer aktuális problémái állnak, melyeket egyrészt történeti dimenzióban vizsgálunk, másrészt a nemzetközi trendek kontextusába is elhelyezünk, annak érdekében, hogy a jelenségek mögötti okok feltárása rendszerszintű legyen. A feltárt problémákra megoldási javaslatokat is kidolgozunk egyéni és csoportos formában, ahol nagy hangsúlyt fektetünk annak tudatosítására, hogy a javasolt változásokat nem a jó-rossz tengelyen kell elhelyeznünk, hanem kizárólag azt kell vizsgálnunk, hogy milyen hatással lehet az adott intézkedés az oktatási rendszer egészére vagy egyes szegmenseire.			
Fejlesztendő kompetenciaterületek: Ismeretek: nevelési rendszerek működése, története, átalakulása. Képességek: rendszerszintű és intézményszintű jelenségek szétválasztása, egymásra vonatkoztatása, egy probléma bemutatása, megoldási javaslatok megvitatása. Attitűd: nézőpontok váltása, folyamatszemplélet, kritikai/elemző megközelítésmód. Autonómia: felelős mérlegelés az intézményfejlesztés területén.			
Kötelező irodalom: KELEMEN Elemér: Fordulópont a magyar oktatás történetében. 70 éves az általános iskola. <i>Educatio</i> 2015/4., 36-47. LADÁNYI Andor: Két évforduló. A nők felsőfokú tanulmányainak száz éve. <i>Educatio</i> 1996/3., 375-389. LUKÁCS Péter: Iskolarendszerek a fejlett országokban. <i>Educatio</i> 1996/2., 203-214. MÁRTONFI György: A szakképzés intézményrendszerének átalakulásai. <i>Educatio</i> 2016/1., 46-57. NAGY Péter Tibor: Az iskolalátogatási és iskolaszervezési kényszer formaváltozatai. <i>Educatio</i> 1999/4., 752-770. SETÉNYI János: Az elitoktatás jelentésváltozása. <i>Educatio</i> 1995/4., 629-638.			
Ajánlott irodalom: BIRÓ Zsuzsanna Hanna – NAGY Péter Tibor: Nemi esélyek és nemi döntések a két világháború közötti bölcsészkarokon. <i>Educatio</i> 2007/4., 565-590. HALÁSZ Gábor: Iskolaszervezet: a magunk előtt görgetett kérdés, <i>Iskolakultúra</i> 2000/10., 3-11. NÉMETH András – PUKÁNSZKY Béla: <i>A pedagógia problémátörténete</i> . Gondolat Kiadó, Budapest, 2004, 331-399. POLÓNYI István: A szakmai képzés és a szakmai műveltség átalakulásai. <i>Educatio</i> 2004/2., 216-232. SÁSKA Géza: A társadalmi egyenlőség megteremtésének kísérlete az ötvenes évek felsőoktatásában, <i>Educatio</i> 2006/3., 593-608.			
Kurzustematika: 1. A modern iskolarendszer kialakulása, jellemzői 2. Örökzöld dilemmák a tankötelezettségről 3. Esélyegyenlőség és szelekció az elemi oktatás szintjén 4. Királyi és nem királyi utak az elitbe 5. Szakképzés – a (visszatérő) válság okai hazánkban 6. Oktatás és nemi esélyek – hol tartunk?			
Követelmények, értékelés módja: - 75%-os részvétel - értékelés módja: szóbeli vizsga			
Kurzus hirdetője: WJLF Neveléstudományi tanszék	Félév: 2024/25. őszi szemeszter	Oktató: Nagy Péter Tibor, DSc, egy. tanár	

